

XXVIII. Nyári Egyetem

Tuzsér
2022

A SZENT GYÖRGY LOVAGREND

XXVIII. NYÁRI EGYETEME

TUzsÉR, 2022

XXVIII. Nyári Egyetem

Tuzsér
2022

Fővédnökök:

Főtiszteletű **dr. Fekete Károly**,
Tiszántúli Református Egyházkerület püspöke
(Debrecen)

Excellenciás **Palánki Ferenc**,
Debrecen - Nyíregyházi Egyházmegye püspöke
(Debrecen)

Excellenciás **Szocska Ábel**,
Nyíregyházi Egyházmegye püspöke
(Nyíregyháza)

SESZTÁK OSZKÁR,
Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés elnöke

INVITÁLÓ

A Szent György Lovagrend fontos feladata nemzeti összetartozásunk és a magyar identitás erősítése. E küldetésből vállal részt az 1993-ban alapított Középkori Akadémia, amely 2006-tól Nyári Egyetemenként, újabban Bárdos István Nyári Egyetemenként folytatja tevékenységét.

Rendünk Dél-Erdélyi Nagypriorátusának kezdeményezésére 2010-ben Székelyföldön, Gyergyószárhegyen rendezte meg az esedékes szemesztert. A sikeresen megvalósult programot követte a felvidéki Alsóbodokon, a délvidéki Szabadkán, Visegrádon, majd az országhatáraink mentén működő nagypriorátusok és a Magisztrátus összefogásával megvalósult Szombathely–Alsóőrön, Nyíregyháza–Szatmárnémetiben, az erdélyi Gyimesbükkön, a felvidéki Rozsnyón, majd ismételen Visegrádon, azt követően Pécsen, a Trianon évére emlékező 2020. év – a járvány miatt – kihagyásával 2021-ben Temesvárott, az Új Ezredév Református Központban, végül jelenleg a mostani székhelyen, Tuzséron rendezzük meg a találkozót.

Ez évi programunk középpontjában az egykori Bereg, Szabolcs, Szatmár, Ung, Ugocsa, Máramaros és Zemplén vármegyék, valamint az országosan is ismertté vált Lónyay-család áll. Azon belül is hangsúlyt kap a 200 évvel ezelőtt született gróf Lónyay Menyhért személye. A nagyformátumú politikus életútja átível a XIX. századon, kortársa Kossuthnak, Széchenyinek, Deáknak, részt vesz politikai síkon az 1848/49-es forradalomban és szabadságharcban. Világos után ő is menekülni kényszerül, de hamarosan hazatérhet, és Tuzsér lesz a kényszer lakhelye. Itt szembesül a vidék elmaradottságával, a Tisza egyszerre jótékony és romboló hatásával, s látja a térség számtalan szükségét. Az enyhülést követően visszatér az országos politikába, szerepvállalásai egyre magasabb és magasabb pozíciókba emelik. Az 1867-es kiegyezés karizmatikus személye lesz, ő lesz a pénzügyminiszter, majd az Osztrák – Magyar Monarchia közös pénzügyminisztere. 1871-ben I. Ferenc József grófi rangot adományoz neki, majd kinevezi a Magyar Királyság miniszterelnökévé. Társadalmi szerepvállalásai is jelentősek, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke, a Dunamelléki Református Egyházkerület fő gondnoka is. Mindezek ismeretében igyekszünk a Lónyay családról, amit csak lehet, nemcsak felkutatni, hanem be is mutatni a nagyközönségnek.

Előadás hangzik el a család neves őseiről, a Lónyay nőkről, épített örökségeikről, a családnak a magyar történelem különböző időszakasaiban vállalt szerepéről, Lónyay Menyhért életének jelentősebb állomásairól, társadalmi szerepvállalásairól. Gazdasági ténykedése is bemutatásra kerül, de az egyházi és tudományos életben betöltött szerepe is jelentős, így ezeknek egy-egy epizódját is megismerhetjük.

A nagy történelmi tabló kapcsán számba vesszük a Lónyay család tevékenységét, tagjainak a térségben és az ország életében játszott szerepét, eredményeiket. Ezzel is szeretnénk a család elismertségét, méltóságát visszahelyezni az őket megillető helyre.

Nyári Egyetemünk tudományos rangját és hitelességét a Budapesten, Pécsen, Baján, Vásárosnaményban, Tatabányán és nem utolsósorban Nyíregyházán működő felsőoktatási intézményekből, múzeumokból és más tudományos műhelyekből érkező előadók fémjelzik.

Programunk szerves részét képezi az úgynevezett „látóút”, melynek kapcsán Lónya, Tákos, Csaroda, Vásárosnamény településeket keressük fel, ahol nem csak a Lónyay család történelmét, emlékhelyeit ismerhetjük meg.

Érzelmileg erősíti e témákhoz való kötődésünket lovag Klicsu Ferenc I. világháborús könyvbemutatója, a Szent György Lovagrend Hagyományörző Tagozatának lovagitorna bemutatója, gróf Lónyay Menyhért szülőfalujának felkeresése, valamint síremlékének megkoszorúzása.

Előadóinknak köszönjük, hogy közlés céljából rendelkezésünkre bocsátják előadásaik írásos változatát. Nagylelkűségük eredményeként jelenhettek meg „A Szent György Lovagrend Erdélyben”, és a „Szent György Lovagrend a Felvidéken”, valamint a „Szent György Lovagrend a Felvidéken II.” című kötetekben, illetve a délvidéki Bácsország folyóiratban a Gyergyószárhegyen, Alsóbodokon és Szabadkán elhangzott előadások írásos változatai. Ezek sorát folytatja a rendünk működését összefoglaló könyv, melyben a visegrádi előadások jelennek meg. Azon is dolgozunk, hogy kötetbe foglalva eljussanak majd a Tuzséron rendezett Nyári Egyetemen elhangzottak is az érdeklődőkhöz.

A XXVIII. Nyári Egyetem gazdag programsorozatára szeretettel hívjuk és várjuk határainkon innen és túlról rendünk tagjait, várományosait és a rendünkkel szimpatizáló minden kedves érdeklődőt is!

Visegrád-Tuzsér, 2022. május. 30.

XXVIII. Nyári Egyetem

Tuzsér
2022

lovagdáma **DR. ÚJVÁRY ZSUZSANNA**, a XXVIII. Nyári Egyetem szervezője
lovag **VUKOV KONSTANTIN**, a XXVIII. Nyári Egyetem szervezője
lovag **LEVICZKY MIHÁLY** prior (Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Priorátus), szervező
lovag **KLICSU FERENC** (Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Priorátus), szervező

PROGRAM

2022. július 25. (hétfő)

9 ⁰⁰ – 9 ³⁰	Nyitó istentisztelet Igét hirdet: NAGYTISZTELETŰ KOZMA ZSOLT főjegyző (Szabolcs-Beregi Református Egyházmege)	Református templom, Tuzsér
9 ⁴⁵ – 10 ⁴⁵	Házigazdai köszöntő lovag KLICSU FERENC elnök (Tuzsér Községért Közalapítvány) Megnyitó lovag CSEKE LÁSZLÓ kancellár (a Szent György Lovagrend Visegrád) Résztevőket köszönti: DR. TILKI ATTILA országgyűlési képviselő SESZTÁK OSZKÁR , elnök (Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés) FERKOVICS TIBOR polgármester (Tuzsér Nagyközség) lovag LEVICZKY MIHÁLY prior Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Priorátus (Nyíregyháza) GRÓF LÓNYAY MENYHÉRT SZOBRÁNAK MEGKOSZORÚZÁSA	Lónyay-kastély, Tuzsér
10 ³⁰ – 11 ⁰⁰	Szünet	
11 ⁰⁰ – 11 ³⁰	A Lónyai (Naményi) család a középkorban Előadó: C. TÓTH NORBERT főlevéltáros, az MTA doktora Magyar Nemzeti Levéltár, a Magyar Medievisztikai Kutatócsoport (ELKH) vezetője (Budapest)	Lónyay-kastély
11 ³⁰ – 12 ⁰⁰	„Egy udvari ember a késő középkorban: Lónyay Albert pályafutása” Előadó PÁLOSVALVI TAMÁS tudományos főmunkatárs, Eötvös Loránd Kutatói Hálózat, Bölcsészettudományi Kutatóközpont Történettudományi Intézete, (Budapest)	Lónyay-kastély
	Ebédészünet	

XXVIII. Nyári Egyetem

Tuzsér
2022

13 ¹⁵ – 13 ⁴⁵	Lónyay asszonyok a 17. században Előadó: lovagdáma DR. ÚJVÁRY ZSUZSANNA egyetemi docens, Pázmány Péter Katolikus Egyetem (Piliscsaba)	Lónyay-kastély
13 ⁴⁵ – 14 ¹⁵	Az aranyosmeggyesi Lónyay - kastély Előadó: JOBBIK ESZTER építészmérnök, okl.építész, doktorandusz Budapesti Műszaki Egyetem (Budapest)	Lónyay-kastély
	Szünet	
14 ³⁰ – 15 ⁰⁰	Lónyay Ferenc, II.Rákóczi Ferenc fegyveresítési és ruházati főhadbiztosa Előadók: MÉSZÁROS KÁLMÁN PhD, a Hadtörténelmi Intézet és Múzeum munkatársa (Budapest)	Lónyay-kastély
15 ⁰⁰ – 16 ⁰⁰	Lónya és Tuzsér épített öröksége Előadó: BUGÁR-MÉSZÁROS KÁROLY okl. építészmérnök, műemlékvédelmi szakmérnök (Budapest)	Lónyay-kastély
	Szünet	
16 ¹⁵ – 17 ⁰⁰	Érték – Örökség - Összetartozás Előadó: BARACSI ENDRE elnök Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Értéktár Bizottság, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat alelnöke (Nyíregyháza)	Lónyay-kastély

2022. július 26. (kedd)

9 ³⁰ – 10 ⁰⁰	Lónyay Menyhért a forradalomban, a szabadságharcban és az emigrációban Előadó: DR. MELKOVICS TAMÁS történész, adjunktus ELTE-BTK (Budapest)	Lónyay-kastély
10 ⁰⁰ – 10 ³⁰	A politikai élet két szocializációs iskolája – a vízügy és az egyházpolitika Előadó: KOVÁCS KÁLMÁN Phd, tud. főmunkatárs VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár (Budapest)	Lónyay-kastély
	Szünet	
10 ⁴⁵ – 11 ¹⁵	Lónyay Menyhért társulati tevékenysége, szerepe a Tisza szabályozásában Előadó: DR. HORVÁTH ISTVÁN igazgató Magyar Környezetvédelmi és Vízügyi Múzeum (Esztergom)	Lónyay-kastély
11 ¹⁵ – 12 ⁰⁰	A Széchenyi terveit megvalósító Lónyayak Előadó: DR. HABIL LÁCZAY MAGDOLNA prof.emerita Debreceni Egyetem (Nyíregyháza)	Lónyay-kastély
	Ebédészünet	
13 ¹⁵ – 13 ⁴⁵	gróf Lónyay Menyhért főgondnok és lelkész kortársai a Dunamelléki Református Egyházkerületben Előadó: DR. SZATMÁRI JUDIT levéltár-igazgató Ráday Levéltár (Budapest)	Lónyay-kastély
13 ⁴⁵ – 14 ¹⁵	Almatermesztés és a Lónyay család Előadó: DR. LENTI ISTVÁN egyetemi magántanár Nyíregyházi Egyetem	Lónyay-kastély
14 ¹⁵ – 14 ³⁰	Szünet	

XXVIII. Nyári Egyetem

Tuzsér
2022

14 ³⁰ – 15 ⁰⁰	A dualizmus kori választások tétje – Lónyay Menyhért politikai pályája Előadó: DR. SZILÁGYI LÁSZLÓ kutatótanár Zrínyi Ilona Gimnázium és Kollégium (Nyíregyháza)	Lónyay-kastély
15 ⁰⁰ – 15 ³⁰	Egy maradandó Lónyay emlékmű – A Lónyay-csatorna története Előadó: GARAS NORBERT segédlevéltáros Magyar Nemzeti Levéltár Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Levéltára (Nyíregyháza)	Lónyay-kastély
15 ³⁰ – 16 ¹⁵	Lónyay Menyhért, mint a magyarországi vámtevékenység elindítója Előadó: KÓHALMI DEZSŐ ny. püör. alezredes a VPOP parlamenti titkára (Cegléd)	Lónyay-kastély
16 ¹⁵ – 16 ³⁰	Szünet	
16 ³⁰ – 16 ⁴⁵	Vámos települések szövetsége a Kárpát-medencében Előadó: lovag HÁM LÁSZLÓ elnök (Vámosgyörk)	Lónyay-kastély

2015. július 27. (szerda)

9 ³⁰ – 10 ⁰⁰	Lónyay Menyhért, a vasútépítő Előadó: DR. PROF. MAJDÁN JÁNOS Eötvös József Főiskola (Baja)	Lónyay-kastély
10 ⁰⁰ – 10 ³⁰	A Nyíregyháza – Ungvár vasútvonal Előadó: SZEMEREY ÁDÁM elnök Vasúttörténeti Kör (Nyíregyháza)	Lónyay-kastély
10 ³⁰ – 10 ⁴⁵	Szünet	
10 ⁴⁵ – 11 ³⁰	A Lónyay család címerei és címerszerzői Előadó: DSc BEKE MARGIT ny.levéltárigazgató Prímási Levéltár Esztergom-Budapesti Érsekség Egyháztörténeti Bizottságának egykori elnöke (Budapest)	Lónyay-kastély
11 ³⁰ – 12 ⁰⁰	gróf Lónyay Menyhért és a Lónyayak a 19. századi magyar politikai életben Előadó: DR. PAP JÓZSEF intézetigazgató Eszterházy Károly Katolikus Egyetem (Eger)	Lónyay-kastély
	Ebédészünet	
13 ¹⁵ – 13 ⁴⁵	Lónyay Menyhért az MTA élén (1871-1884) Előadó: DR. CIEGER ANDRÁS PhD, Tud. főmunkatárs ELKH BTK Történettudományi Intézet (Budapest)	Lónyay-kastély
13 ⁴⁵ – 14 ¹⁵	Vita a Nyírvizek szabályozása körül. Megoldási kísérletek kibontakozása Lónyay Menyhért és Szögyény Emil levelezése alapján Előadó: ÁMIK ÁKOS történelem-levéltár szakos hallgató, BA ELTE BTK (Napkor)	Lónyay-kastély
14 ¹⁵ – 14 ³⁰	Szünet	
14 ³⁰ – 15 ⁰⁰	A magyar államháztartás 1867-1875 között Előadó: DR. SCHWARCZWÖLDER ÁDÁM tud.munkatárs VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár (Pécs)	Lónyay-kastély
15 ³⁰ – 16 ⁰⁰	herceg Lónyay Elemér	Lónyay-kastély

XXVIII. Nyári Egyetem

Tuzsér
2022

	Előadó: KISS ENDRE JÓZSEF ny. főkönyvtáros Református Kollégium (Sárospatak)	
16 ⁰⁰ – 16 ³⁰	Az oroszvári és bodrogolaszi Lónyay-kastély Előadó: DR. DUBNICZKY ZSOLT PhD, főkönyvtáros (VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár) (Budapest)	Lónyay-kastély
16 ³⁰ – 17 ⁰⁰	Szemelvények a környék falusi építészetéből, fa harangtoronyok építése és az ácsmesterség Előadó: lovag VUKOV KONSTANTIN okl.építészmérnök, műemlékvédelmi szakmérnök Forster-díjas ny.egyetemi docens Corvinus Egyetem (Budapest)	Lónyay-kastély

2022. július 28. (csütörtök)

XXVIII. Nyári Egyetem

Tuzsér
2022

08 ³⁰ – 20 ⁰⁰	Látóút (utazás autóbusszal, ebéd: hidegcsomag)	Záhony, szálláshely
09 ³⁰ – 10 ⁰⁰	Érkezés Lónyára, a Művelődési Házba A vendégeket fogadja: DR. TILKI ATTILA , országgyűlési képviselő és NAGY ERNŐ Lónya Község polgármestere	Lónya
10 ¹⁵ – 10 ³⁰	gróf Lónyay Menyhért síremlékének megkoszorúzása a Lónyay-család kriptájában, helyben Koszorút helyez el: DR. TILKI ATTILA , országgyűlési képviselő A Szent György Lovagrend Magisztrátusa, Lónya Község, Tuzsér Nagyközség, Tuzsér Községért Közalapítvány, Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Priorátusa	Lónya
10 ³⁰ – 11 ⁰⁰	A nagylónyai református templom megtekintése A templomot bemutatja: NAGYTISZTELETŰ SZENDREY DÁVID református lelkész	Lónya
11 ¹⁵ – 12 ⁴⁵	Utazás Tákosra	
12 ¹⁵ – 12 ⁴⁵	A tákosi „mezítlás Notre-Dame” megtekintése A templomot bemutatja: NAGYTISZTELETŰ KANYÓ LÁSZLÓ református lelkész	Tákos
12 ⁴⁵ – 13 ⁰⁰	Utazás Csarodára	
13 ⁰⁰ – 13 ⁴⁰	A csarodai „mosolygó szentek” templomának megtekintése A templomot bemutatja: NAGYTISZTELETŰ NÉMETH CSABA református lelkész	Csaroda
13 ⁴⁰ – 14 ⁰⁰	Utazás Vásárosnaményba	
14 ⁰⁰ – 14 ¹⁵	A vendégeket fogadja: FILEP SÁNDOR polgármester és VARGA JÁNOS múzeumigazgató	Beregi Múzeum Vásárosnamény

XXVIII. Nyári Egyetem

Tuzsér
2022

14 ¹⁵ – 14 ⁴⁵	A Lónyay-család Vásárosnaményban Előadó: FILEPNÉ KISS RENÁTA történész, Beregi Múzeum (Vásárosnamény)	Beregi Múzeum Vásárosnamény
14 ⁴⁵ – 15 ³⁰	„... ide V. Naményba hozattatván meg hidegedett tetemei” – A naményi Lónyayak az anyakönyvek bejegyzéseiben Előadó: VARGA JÁNOS múzeumigazgató, etnográfus Beregi Múzeum (Vásárosnamény)	Beregi Múzeum Vásárosnamény
15 ³⁰ – 15 ⁴⁵	Szünet	
15 ⁴⁵ – 16 ⁴⁵	A Beregi Múzeum megtekintése Idegenvezető: VARGA JÁNOS múzeumigazgató, etnográfus	Beregi Múzeum Vásárosnamény
16 ⁴⁵ – 17 ⁰⁰	Séta a Lónyay Étekházhoz (Vásárosnamény, Kossuth L. u. 9.E.)	Vásárosnamény
17 ⁰⁰ – 18 ³⁰	Vacsora a Lónyay Étekházban A vendégeket fogadja és pohárköszöntőt mond: MÁJER IBOLYA igazgató Lónyay Menyhért Baptista Technikum és Szakképző Iskola (Vásárosnamény)	Lónyay Étekház Vásárosnamény
18 ⁴⁵ – 20 ⁰⁰	Utazás a szálláshelyre	

2022. július 29. (péntek)

09 ³⁰ – 10 ⁰⁰	Solymászat Tuzséron Előadó: BAGYURA JÁNOS programvezető Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület (Budapest)	Lónyay-kastély
10 ⁰⁰ – 10 ³⁰	"Lónyay László - Egy aransarkantúyú vitéz a Lónyay családból" Előadó: lovag HOLMÁR ZOLTÁN történész – muzeológus Kállay Gyűjtemény (Nyíregyháza)	Lónyay-kastély
10 ³⁰ – 10 ⁴⁵	Szünet	
10 ⁴⁵ – 11 ¹⁵	Tuzsér a XX. században Odescalchiak - Lónyay Pálma grófnő Előadó: DR. BENE JÁNOS ny. c. múzeumigazgató, Jósa András Múzeum (Nyíregyháza)	Lónyay-kastély
11 ¹⁵ – 12 ⁰⁰	herceg Odescalchi Miklós, a pilóta Előadó: DR. B. STENGE CSABA PhD, hadtörténész, levéltárigazgató, Tatabánya Megyei Jogú Város Levéltára (Tatabánya)	Lónyay-kastély
	Ebédészünet	
13 ¹⁵ – 14 ⁰⁰	Herceg Odescalchi Zoárdné Magánkórháza Tuzsér 1914 - 1918 Előadó: lovag KLICSU FERENC művelődésszervező, elnök Tuzsér Községért Közalapítvány (Tuzsér)	Lónyay-kastély
14 ⁰⁰ – 14 ³⁰	A Lónyay család és a tuzséri gyülekezet Előadó: NAGYTISZTELETŰ BODNÁR RÓBERT református lelkipásztor Református Egyházközség (Tuzsér)	Lónyay-kastély
14 ³⁰ – 14 ⁴⁵	Szünet	
14 ⁴⁵ – 15 ¹⁵	A Szent György Lovagrend Hagyományörző Tagozatának bemutatója	Lónyay-kastély udvara

XXVIII. Nyári Egyetem

Tuzsér
2022

15 ²⁰ – 16 ⁰⁰	Egy asszony két vétkecskéje Előadó: KÓKA ROZÁLIA Magyar Örökség-díjas előadóművész (Érd)	Lónyay-kastély
16 ¹⁰ – 16 ²⁰	Zárszó lovag CSEKE LÁSZLÓ kancellár (Visegrád)	Lónyay-kastély
16 ²⁰ – 16 ²⁵	Hálaadó ima BODNÁR RÓBERT lelképásztor	Lónyay-kastély
17 ⁰⁰ – 20 ⁰⁰	Vacsora, búcsúest	Angela Pizzéria Különterem (Tuzsér, Rákóczi u.)

2022. július 29. (szombat)

8 ⁰⁰ – 9 ⁰⁰	Reggeli	
- 10 ⁰⁰	Szállás elhagyása, hazautazás	

A Nyári Egyetem fő helyszínei:

- Lónyay-kastély, 4623 Tuzsér, Ady E. u. 2.
- Kandó Kálmán Technikum és Dr. Béres József Kollégium 4625 Záhony, Kárpát u. 4. (szállás)

A Lónyay 200 Emlékév támogatói:

Együttműködő partnerek:

A XXVIII. Nyári egyetem támogatói: